

Ärende: VN/1364/2021

Förslag till kulturarvsstrategi

Utlåtande av remissinstanssen

Vilken är er övergripande syn på strategins mål och de politiska riktlinjerna?

Ett gediget arbete som lyfter upp kulturarvets betydelse. Det finns många bra idéer här och hoppeligen går de att genomföra. Enligt nuvarande definitioner är kulturarv något som tillhör oss alla, och alla kan skapa det, men troligen sammankopplar de flesta kulturarv med något som inte bekommer dem själva, fastän de lever mitt i det. Ett annat frågetecken gäller främst hur den ekonomiska sidan i praktiken skulle skötas. Kulturen anses vara viktig, men i t.ex. kommunala museers ekonomier finns det inte tillräckligt med finansiering och det är svårt att få understöd från den privata sektorn, då det finns så många sökanden.

Hur ser ni på strategins mål och åtgärder utifrån er sektor eller ert uppdrag?

Målen känns relevanta och de känns som sådana som vi redan försöker arbeta med. Problemet är att få så att säga mannen från gatan att förstå betydelsen av att dela av sitt kulturarv med museer. Det är inte lätt att samla in material om människors liv. För många personer känns det främmande att deras kulturarv skulle ha en betydelse för museer. Men om vi inte får mångsidigt insamlat material blir representationen ensidig, vilket tydligt redan märks i t.ex. vårt museum

Kommentarer till kapitel 5.1

I en alltmer polariserad värld hur ska man få olika läger att godkänna och värdera varandras åsikter och att alla har ett ansvar för ett fungerande samhälle där olika minoriteter och språkgrupper har rätt till ett gott liv. Medvetenheten om kulturarvets betydelse har funnits i flera decennier bland professionella, men som ovan nämndes är kännedomen sämre hos en vanlig invånare. Diskussionen om kulturell appropriering är en välkommen diskussion, men den måste föras finkänsligt, så att olika grupper förstår vad det är fråga om. Vad som är självklart för en person är det kanske inte för en annan. Därför är ökad kompetens och utveckling av interaktionsprocesser mycket välkommet.

Samtidsdokumentation är av stor betydelse för museer. Koordinerandet av detta är precis vad TAKO nätverket för samlingsarbete och dokumentation gör.

Kulturarvet och att man känner till både sina egna och den nya hemortens kulturarv har en stor betydelse för hur man mår och i längden inverkar det också på samhällets kostnader. Om man skulle

satsa på välbefinnandet i god tid med små medel, kan man spara kostnader som ofta sitter i generationer.

I bilaga 3 nämns att Unescos konvention om skydd för kulturarvet under vattnet inte trätt i kraft i Finland. Ur en Hangösynvinkel är kulturarvet under vattenytan av stor betydelse.

Kommentarer till kapitel 5.2

Havsnära boende eller vid vattendrag överhuvudtaget kräver kunskap som fås genom att i långa tider ha följt utvecklingen, ibland i generationer. Tillvaratagandet av denna kunskap är viktig. Hur kommer den troliga höjningen av vattenståndet att inverka på boendet vid kuster och näringar där?

Mycket viktigt att diskutera bevarandet av byggnadsbeståndet. Det är tyvärr ännu vanligt att i första hand fundera på rivning. Detta gäller nu speciellt hus från 1950-1970-talen, vars värde inte ännu ses.

Skötseln av vårdbiotoper är ett arbete som kräver ständigt upprätthållande. Naturen förändras konstant och bevarandet av en jämvikt är viktigt.

Inom hållbar utveckling behövs mera samarbete både mellan olika t.ex. museer och olika sektorer. I den här frågan är samarbete av största vikt. Frågorna är delvis komplexa och kunskapen i små enheter räcker inte till, fastän viljan skulle finnas.

Kommentarer till kapitel 5.3

Att utveckla ett intresse för kulturarv är ett samarbete som bör ske både i skolan och i hemmen. Det ska finnas verktyg som kan skapa nyfikenhet hos unga och därefter intresse. På mindre orter är problemet att det ofta inte finns så mycket möjligheter till fritidsverksamhet som berör kultur jämfört med idrott. Detta märks bl.a. i Finlandsmodellens klubbar. Det kan också vara svårare att hitta lärare på en liten ort. Här kunde man försöka få hjälp av mera digitalisering.

Fortsatt kompetensutveckling är viktigt. Möjligheten att bekanta sig med nya idéer sätter igång tankeverksamheten och nya sätt att se på saker och ting. Man borde ha möjlighet att studera livet ut olika ämnen. Här ingår också att kunna studera vid olika enheter och ämnen.

Digitaliseringen kräver tills vidare manuellt arbete som kostar pengar. Samma gäller också beträffande tillgängligheten digitalt. Dessa är tämligen nya utgifter som inte beaktats i budgeterna. När resurserna är små måste man noggrant fundera över vad man har råd att göra.

Kommentarer till kapitel 5.4

Balansgången mellan att bevara kulturarv och nytt byggande och utveckling av områden är svår. För det här behövs långsiktiga diskussioner och invånarnas påverkningsmöjligheter samt att beslutsfattarna och tjänstemännen har en helhetsbild över utvecklingen.

Bevarandet av kulturarv borde vara ett kontinuerligt arbete och inte något som lämnas sist på listan som ska åtgärdas. Det leder till att t.ex. renoveringar blir dyra. Tyvärr har också tidigare reparationer

gjorts med felaktiga metoder, vilket lätt förstör byggnader. Samma gäller också landskap som borde vara i användning och inte låtas växa igen.

Med privat finansiering är problemet att då prioriteras lätt sådana objekt som intresserar donatorn och att sådant får stöd som kan locka fler besökare. Samma problem finns dock också med offentlig finansiering, men vem övervakar vad en privat finansiär gör.

Utnyttjande av teknologi är välkommet, men som tidigare påpekats var ska man få finansiering till allt. Finland är fullt av intressant kulturarv och det finns många som vill få del av samma låga finansiering.

Hur ser ni på strategins samhällliga och ekonomiska följder?

De samhällliga konsekvenserna är sådana som man skulle hoppas redan fungerade. Det krävs omfattande förändringar i tankesättet om de ska utföras. I dagens verklighet är i alla fall i kommuner att det inte finns pengar, ni måste söka egen finansiering, vilket inte är lätt.

Andra kommentarer som gäller strategiförslaget.

Strategin lyfter fram många saker som t.ex. redan museerna arbetar med. Resurserna är bristfälliga och det skulle behövas mera utbildade människor att arbeta med kulturarvet.

Avsikten är att utarbeta en handlingsplan när strategin har färdigställts. Anser ni att detta är viktigt? Om ja: varför?

Det är oerhört viktigt med en handlingsplan som ska uppföljas. Annars blir strategin lätt bara ett papper som glöms bort.

Hurudana olika sätt att delta i utarbetandet av handlingsplanen skulle ni önska?

Workshopar där man kan diskutera med olika aktörer om vad som behövs göra för att strategin verkligen tas i användning och genomsyrar hela samhället.

Hur ser ni på er roll eller er enhets roll i genomförandet av strategin?

Det är mycket redan som görs i museet, men förstås kan man alltid bli bättre på att informera och tala om vad kulturarv är och varför det är så viktigt.

Friman Jennika
Hangon kaupunki / kulttuuritoimi - Hangon museo